

Zaaknr. : 655653
Kenmerk : 655658

Gemeenschappelijke regeling Muskusratten- en beverrattenbestrijding Noord-Brabant

BEGROTING 2024

Aanleiding

Op grond van de aangepaste Waterwet is de muskus- en beverrattenbestrijding vanaf 1-1-2011 een wettelijke waterschapstaak. Voordien was het beheer provinciaal georganiseerd. Door de waterschappen Aa en Maas, De Dommel en Brabantse Delta is daartoe een gemeenschappelijke regeling (GR) getroffen voor uitvoering van het muskus- en beverrattenbeheer in Noord-Brabant.

Muskus- en beverratten worden bestreden om schade aan vooral waterstaatswerken (zoals dijken, kades en oevers van watergangen) te voorkomen. Bij goed beheer is de muskus- en beverrattenpopulatie dermate laag, dat de vraatschade aan natuurlijke vegetaties en gewassen minimaal is of niet voorkomt. Voor zowel de muskusrat als de beverrat is uitroeiing in het binnenland de landelijke doelstelling vanuit de UVW. De bestrijding geschiedt met mechanische vangmiddelen, zoals klemmen en vangkooien. In het gehele gebied zijn 31 personen actief die jaarlijks muskus- en beverratten speuren en vangen. In natuurgebieden worden met de betreffende beheerder afspraken gemaakt over methode en tijdstip van betreden. Sinds 2015 worden de vangstgegevens digitaal in het veld geregistreerd.

Naar aanleiding van de landelijke Veldproef Muskusratten heeft de Commissie Muskus en Beverratten een vervolgonderzoek laten uitvoeren naar de haalbaarheid van een nieuwe strategie. De uitkomst hiervan was dat in juni 2019 de 21 waterschappen in Nederland hebben besloten tot een strategie, waarbij de muskusrat wordt teruggedrongen tot aan de landsgrens. Het project "Terugdringen tot aan de Landsgrens" is daarom het nieuwe ijkpunt voor de bestrijding in Nederland. In 2034 willen de gezamenlijke 8 bestrijdingsorganisaties, verantwoordelijk voor de uitvoering van de muskus- en beverrattenbestrijding, hieraan voldoen. Om dit te realiseren moet het aantal velduren voor Brabant op 30.000 per jaar uitkomen. Dit is omgerekend 1,25 velduur per kilometer water per jaar overeenkomstig het landelijk vastgestelde uitgangspunt. Belangrijk hierbij is dat we de neergaande lijn van het aantal vangsten door kunnen zetten en in staat zijn opverende en verborgen populaties te elimineren om zodoende richting de nuloptie te gaan.

In het verlengde van de landelijke strategie heeft de Unie van Waterschappen (UVW) medio 2022 de solidariteitsfinanciering vastgesteld. Deze regeling houdt in dat alle waterschappen bijdragen aan het tegenhouden van de muskusrat aan de landsgrenzen en de grote wateren. Vanaf 1 januari 2023 wordt de solidariteitsfinanciering voor 25% toegepast binnen de Unie van Waterschappen. Dit betekent dat een bijdrage wordt betaald per waterschap in Nederland op basis van 50% rekenkundig gemiddelde en 50% op basis van WOZ-waarde. Daartegenover staat een subsidiebedrag. Dit bedrag is afhankelijk of zogenaamde uurhokken (5x5km) direct grenzen aan België of Duitsland en de grote wateren en is gekoppeld aan de inspanningsverplichting om het gestelde doel te bereiken. Voor de GR zijn de grote wateren De Dommel en de Maas. Binnen de GR is afgesproken dat de landelijke bijdrage per waterschap betaald wordt en dat de rekenen van de drie waterschappen in de GR verrekend worden.

Totaal zijn er in 2022 3.544 muskusratten en 16 beverratten gevangen. Het totaal aantal vangsten ligt daarmee 970 vangsten lager (21%) dan in 2021. Landelijk ligt het aantal vangsten 8% hoger dan in 2021. Vastgesteld kan worden dat het gebied van de GR volledig op koers ligt en daarmee in lijn met de landelijke strategie "Het terugdringen van de muskusrat tot aan de landsgrenzen". Landelijk is er dus nog "werk aan de winkel".

Organisatie	2022							
	Vangsten	Vangst VJ	Verschil %	Uren	Uren VJ	Verschil %	V/km	V/km VJ
Aa & Maas	1419	2148	-34%	10463	10309	1%	0,18	0,27
Brabantse Delta	1759	1877	-6%	14346	13068	10%	0,17	0,19
De Dommel	382	505	-24%	6433	6064	6%	0,06	0,08
Totaal	3560	4530	-21%	31241	29441	6%	0,15	0,19

Vangsten en uren 2022 t.o.v. 2021 VJ= Vorig jaar.

Door de muskusrattenpopulatie omlaag te krijgen, kan het aantal uitstaande vangmiddelen zo laag mogelijk worden gehouden. De vangmiddelen en -methoden worden zodanig aangepast dat bijvangst (vangsten niet zijnde muskus- of beverrat) tot een minimum beperkt wordt en daardoor geen bedreiging vormt voor het voortbestaan van de betreffende diersoorten.

Sinds 1 januari 2023 is er binnen de GR gekozen voor een extra bestrijder ter ondersteuning en kennisinbreng van de groeiende populatie van de bever.

Context

In de gemeenschappelijke regeling is opgenomen dat waterschap Brabantse Delta verantwoordelijk is voor het opstellen van een begroting. Volgens artikel 4, lid 1 van deze regeling dient het ontwerp van de begroting vooraf ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de overige deelnemende waterschappen. Bestuurlijke afstemming daarover vindt plaats op 5 juli 2023 en daarbij kunnen de deelnemers hun zienswijzen over de conceptbegroting indienen. Na bespreking in een bestuurlijk vooroverleg wordt de begroting 2024 formeel ter goedkeuring aan de besturen van de waterschappen gestuurd.

Gemeenschappelijke Regeling Muskusrattenbestrijding Noord-Brabant Begroting 2024

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Kosten			
Salarissen en sociale lasten	€ 1.974.821	€ 2.109.500	€ 2.458.310
Overige personeelslasten	€ 150.240	€ 62.500	€ 60.500
Duurzame gebruiksgoederen	€ 37.548	€ 45.000	€ 40.000
Overige gebruiks- en verbruiksgoederen	€ 95.900	€ 80.000	€ 90.000
Energie		€ 1.000	€ 1.000
Verzekering	€ 2.133	€ 2.800	€ 2.400
Onderhoud door derden	€ 8.387	€ 20.000	€ 15.000
Overige diensten door derden	€ 27.583	€ 25.500	€ 31.200
Doorbelasting dienstauto's	€ 356.610	€ 342.500	€ 355.000
Doorbelasting dienstkleding	€ 28.000	€ 29.000	€ 29.000
Doorbelasting ondersteunende beheerproducten	€ 269.478	€ 275.200	€ 276.300
Totaal kosten	€ 2.950.700	€ 2.993.000	€ 3.358.710
Opbrengsten			
Overige personeelsbaten	€ 34.796	€ -	€ 50.000
Vergoeding beverrattenbeheer	€ 17.074	€ 15.000	€ 16.000
Vergoeding uit solidariteitsfinanciering		€ 172.000	€ 172.000
Nog te dekken door waterschappen	€ 2.898.830	€ 2.806.000	€ 3.120.710
Totaal opbrengsten	€ 2.950.700	€ 2.993.000	€ 3.358.710
Te dekken per waterschap	€ 966.277	€ 935.333	€ 1.040.237
Inzet voorziening of bestemmingsreserve *)	€ -48.000	€ -39.500	€ -22.887
Bijdrage per waterschap	€ 918.277	€ 895.833	€ 1.017.350

*) voor waterschappen Aa en Maas en De Dommel voorziening; voor waterschap Brabantse Delta bestemmingsreserve

Toelichting op de begroting 2024

Salarissen en sociale lasten (raming 2024 € 2.462.810)

Begroting	2023	2024	Verschil
Salarissen	€ 1.321.847	€ 1.582.839	€ 260.992
Individueel Keuze Budget	€ 276.208	€ 321.423	€ 45.215
Sociale lasten	€ 391.196	€ 426.812	€ 35.616
Werkgeversaandeel ZVW	€ 103.749	€ 118.236	€ 14.487
Ambtsjubilea/bijzonder belonen	€ 15.500	€ 12.500	€ -3.000
Overwerk	€ 1.000	€ 1.000	
Salarissen en sociale lasten	€ 2.109.500	€ 2.462.810	€ 353.310

De toegestane formatie bedraagt momenteel 33,8 fte. Dit is inclusief de voorgestelde uitbreiding van 1 fte in 2023 voor het uitvoeren van extra activiteiten als gevolg van aanwezigheid van bevers. Daarnaast is de extra tijdelijke fte gedurende de periode medio 2023 tot medio 2024 opgenomen. Dit laatste houdt verband met het opnemen van IKB voorafgaand aan de pensionering van een medewerker in 2024.

Loonkostenontwikkeling 2023 en 2024

Ingegeven door de historisch hoge inflatie stijgen ook de loonkosten fors. Het cao-akkoord Werken voor waterschappen heeft geleid tot een stijging die fors hoger was dan 3,5% die was voorzien. Het akkoord is uitgekomen op een verhoging van € 125 per persoon (voltijdsdienstverband) en daarnaast een verhoging van 2,5% per 1-1-2023 en een verhoging van 2,5% per 1-7-2023.

De verwachte cao stijging voor 2024 is op 1 mei 2023 ingeschat op 6%. Dit is op basis van de ontwikkeling van de loonkosten en inflatie in 2023. Voor de autonome stijging door toekenning van reguliere salarisverhogingen wordt jaarlijks rekening gehouden met 0,1%.

Overige personeelslasten (raming 2024 € 60.500)

Dit betreffen opleidingskosten, arbozorg en vergoedingen voor de opslag van materieel. Van de totale raming van € 60.500 is € 30.000 bestemd voor opleidingskosten. In 2023 was hiervoor een raming van € 35.000 opgenomen. Voor arbozorg is € 15.000 geraamd.

Duurzame gebruiksgoederen (raming 2024 € 40.000)

Deze raming betreft de aanschaf/inruil van quads, boten en aanhangwagens.

Overige gebruiks- en verbruiksgoederen (raming 2024 € 90.000)

Dit betreft de aanschafkosten van klemmen, gaas en kooien.

Energie (raming 2024 € 1.000)

Dit betreft de brandstofkosten van de vaar- en voertuigen.

Verzekering (raming 2024 € 2.400)

Dit betreft de kosten van de ongevallenverzekering en de verzekering voor materieel.

Onderhoud door derden (raming 2024 € 15.000)

Dit betreft de onderhoudskosten en keuringen van boten, aanhangwagens en quads. De kosten voor het onderhoud software van het digitale registratiesysteem zijn via het Waterschapshuis overgeheveld naar de individuele waterschappen.

Overige diensten door derden (raming 2024 € 31.200)

Dit betreffen o.a. kosten van telefonie, datacommunicatie, vergunningen en reis- en verblijfkosten en.

Doorbelasting dienstauto's (raming 2024 € 355.000)

De doorbelasting betreft de kapitaallasten en de overige jaarlijkse lasten. Bij de overige jaarlijkse lasten gaat het om brandstof, onderhoud, verzekering en houderschapsbelasting. In de begroting is rekening gehouden met de hogere brandstofprijzen.

Doorbelasting van de kosten van ondersteunende beheerproducten (raming 2024 € 276.300)

De kosten van de ondersteunende beheerproducten worden op basis van bestede uren of directe kosten toegerekend aan het muskusrattenbeheer. Per ondersteunend beheerproduct is beoordeeld in welke mate het bijdraagt aan de taak en wat een realistische vergoeding is. In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven.

Toerekening aan GR muskusrattenbeheer Noord-Brabant		
Ondersteunend beheerproduct	kosten	Grondslag *)
Ontwikkeling, implementatie en onderhoud informatieplan (ICT)	€ 45.000	2,0 fte
Huisvesting	€ 10.000	2,0 fte
Centraal management	€ 3.900	2,0 fte
Personeelsbeleid en -beheer	€ 135.000	32,0 fte
Interne communicatie	€ 15.000	32,0 fte
Algemeen bestuurlijke en juridische ondersteuning	€ 4.200	2,0 fte
Interne faciliteiten	€ 18.000	2,0 fte
Organisatiebeleid en -beheer	€ 9.000	1,6%
Financieel beleid	€ 4.500	1,6%
Meerjarenraming en begroting	€ 2.000	1,6%
Comptabiliteit	€ 9.000	1,6%
Bestuursprogramma en Kadernota	€ 3.000	1,6%
KAM	€ 10.000	1,6%
Concerncontrol	€ 3.500	1,6%
Managements- en bestuursrapportages	€ 4.200	1,6%
Totale doorberekeningen	€ 276.300	

*) 1,6% van de totale kosten van het ondersteunend beheerproduct

Doorbelasting op basis van directe uren

De volgende ondersteunende beheerproducten worden doorgerekend op basis van de directe uren per primair beheerproduct.

- Ontwikkeling, implementatie en onderhoud informatieplan (ICT)
- Huisvesting
- Centraal management
- Personeelsbeleid en -beheer
- Interne communicatie
- Algemeen bestuurlijke en juridische ondersteuning
- Interne faciliteiten

De kosten van personeelsbeleid en -beheer en interne communicatie worden gemaakt ten behoeve van alle medewerkers. Er wordt bij deze ondersteunende beheerproducten daarom gerekend met 32 fte. Van het kantoor, ICT en interne faciliteiten wordt uitsluitend door de teammanager en de opzichters gebruik gemaakt. Hierbij wordt gerekend met slechts 2 fte's (2.800 uur). Ook voor Centraal management en Bestuurlijke en juridische ondersteuning wordt gerekend met 2 fte. Als voorbeeld volgt de berekening van centraal management. In de jaarrekening 2022 bedroeg het totaal aantal directe uren op de eindproducten 506.434 uur. De kosten van de Centraal management worden geraamd op € 701.000 waarvan $(2.800/506.434) \times € 701.000 = € 3.876$ aan de GR muskusrattenbestrijding wordt toegerekend.

Doorbelasting op basis van directe kosten

De volgende ondersteunende beheerproducten worden doorgerekend op basis van de directe kosten per primair beheerproduct.

- Organisatiebeleid en -beheer
- Financieel beleid
- Meerjarenraming en begroting
- Comptabiliteit
- Bestuursprogramma en Kadernota
- KAM
- Concern control
- Management- en bestuursrapportages

De directe kosten van het muskusrattenbeheer bedroegen in de jaarrekening 2022 1,57% van de totale directe kosten van alle primaire beheerproducten. Van de totale kosten van bijvoorbeeld het ondersteunend beheerproduct Financieel beleid wordt daarom 1,57% toegerekend aan de GR Muskusrattenbestrijding. De kosten van het ondersteunend beheerproduct Financieel beleid worden geraamd op: 1,57% van € 369.000 = € 5.790.

Vergoeding beverrattenbestrijding (bijdrage 2024 € 16.000)

Dit betreft een vergoeding van de Unie van Waterschappen uit het landelijk budget voor de bestrijding van beverratten.

Vergoeding uit solidariteitsfinanciering (€ 172.000)

Op 24 juni 2022 heeft de Ledenvergadering ingestemd met het voorstel voor solidariteitsfinanciering voor de nieuwe strategie "Terugdringen tot aan de landsgrenzen". De invoering van de solidariteitsfinanciering gebeurt stapsgewijs vanaf 2023 tot 2031. Voor de Gemeenschappelijke Regeling Muskusrattenbestrijding is de invoering gunstig vanwege de jaarlijkse vergoeding die hieruit voortvloeit. De vergoeding voor begrotingsjaar 2024 wordt geraamd op € 172.000.

Bijdrage deelnemers (bijdrage 2024 € 1.017.350)

Ten opzichte van de begroting 2023 stijgt de bijdrage per deelnemer in 2024 met € 121.517 (13,6%). De te dekken kosten per waterschap bedragen € 1.017.350. Dit is inclusief het bedrag van € 22.887 per waterschap wat uit de voorziening en bestemmingsreserve wordt gehaald, waarna het saldo uit de voorziening en bestemmingsreserve eind 2024 € 0 bedraagt.

Meerjarenraming 2024-2028

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting is gerekend met een inflatiepercentage van 2,4% in 2024. Voor de jaren vanaf 2025 is gerekend met een inflatiepercentage van 2,0%. Voor de salariskosten is vanaf 2025 uitgegaan van een stijging van 2,1% per jaar.

Meerjarenraming	2024	2025	2026	2027	2028
Kosten					
Salarissen en sociale lasten	€ 2.458.310	€ 2.509.934	€ 2.571.647	€ 2.620.682	€ 2.676.186
Overige personeelslasten	€ 60.500	€ 61.952	€ 63.191	€ 64.486	€ 65.808
Duurzame gebruiksgoederen	€ 40.000	€ 40.960	€ 41.779	€ 42.615	€ 43.467
Overige gebruiks- en verbruiksgoederen	€ 90.000	€ 92.160	€ 94.003	€ 95.883	€ 97.801
Energie	€ 1.000	€ 1.024	€ 1.044	€ 1.065	€ 1.087
Verzekering	€ 2.400	€ 2.458	€ 2.507	€ 2.557	€ 2.608
Onderhoud door derden	€ 15.000	€ 15.360	€ 15.667	€ 15.981	€ 16.300
Overige diensten door derden	€ 31.200	€ 31.949	€ 32.588	€ 33.240	€ 33.904
Doorbelasting dienstauto's	€ 355.000	€ 373.404	€ 400.687	€ 398.390	€ 396.092
Doorbelasting dienstkleding	€ 29.000	€ 29.696	€ 30.290	€ 30.896	€ 31.514
Doorbelasting ondersteunende beheerproducten	€ 276.300	€ 282.931	€ 288.590	€ 294.362	€ 300.249
Totaal kosten	€ 3.358.710	€ 3.441.828	€ 3.541.994	€ 3.600.155	€ 3.665.016
Opbrengsten					
Overige personeelsbaten	€ 50.000				
Vergoeding beverrattenbestrijding	€ 16.000	€ 16.336	€ 16.679	€ 17.029	€ 17.387
Vergoeding uit solidariteitsfinanciering	€ 172.000	€ 172.000	€ 172.000	€ 344.000	€ 344.000
Nog te dekken door waterschappen	€ 3.120.710	€ 3.253.492	€ 3.353.315	€ 3.239.126	€ 3.303.629
Totaal opbrengsten	€ 3.358.710	€ 3.441.828	€ 3.541.994	€ 3.600.155	€ 3.665.016
Te dekken per waterschap	€ 1.040.237	€ 1.084.497	€ 1.117.772	€ 1.079.709	€ 1.101.210
Inzet voorziening of bestemmingsreserve *)	€ -22.887				
Bijdrage per waterschap wordt	€ 1.017.350	€ 1.084.497	€ 1.117.772	€ 1.079.709	€ 1.101.210
stijging t.o.v. voorgaande jaar	€ 121.517	€ 67.148	€ 33.274	€ (38.063)	€ 21.501
stijging t.o.v. voorgaande jaar	13,6%	6,6%	3,1%	-3,4%	2,0%

*) voor waterschappen Aa en Maas en De Dommel voorziening; voor waterschap Brabantse Delta bestemmingsreserve

Proces KN 2024-2028 en begroting 2024 waterschapsbreed

Als gevolg van de verkiezingen is het kadernota traject later opgestart. Na vaststelling van de muskusrattenbegroting worden pas de cijfers opgesteld voor kadernota 2024-2028 en begroting 2024. Dit kan mogelijk van invloed zijn op de concept begroting en meerjarenraming van de GR Muskusrattenbestrijding. Dit zal gedurende het jaar duidelijk worden.

Vergelijking met MJR 2024-2028 en MJR 2023-2027	2024	2025	2026	2027	2028
Begroting 2024 en MJR 2024-2028	€ 1.017.350	€ 1.084.497	€ 1.117.772	€ 1.079.709	€ 1.101.210
Begroting 2023 en MJR 2023-2027	€ 930.996	€ 977.541	€ 1.005.997	€ 965.521	
Voordeel/nadeel t.o.v. vorige begr/MJR	€ 86.353	€ 106.956	€ 111.775	€ 114.188	